

Foto: EU

Norge og EUs energiunion

Energi som en «femte frihet» i EU/EØS

Bakteppe

EU tar sikte på å bygge unionen videre innen 2025. Tidligere formann i EU-parlamentet, Martin Schulz, vil ha **Europas Forente Stater**.

- Bankunion
- Finansunion
- Militær union (PESCO)
- **Energiunion**

- er sentrale skritt på veien.

Kraft som ressurs eller vare?

- Våre naturgitte ressurser er ikke en vare som andre varer, de skal brukes til å bygge landet. Vannkraften har vært avgjørende for å bygge norsk industri.
- Dette lå til grunn for konsesjonslovene (panikkloven) 1906–09. Vannkraften var bare til låns, med hjemfall til staten etter 40/60/75 år.
- Samme tenkning ligger bak deltakerlov, råfisklov, oljepolitikken.
- Energiloven i 1991 gjorde kraft til en vare. Nordisk kraftbørs fra 1993 (Nord Pool).

Energiforsyning og politiske mål

- I konsesjonslovenes æra, og særlig etterkrigstida (1945-90): Vannkraften til **hele samfunnets beste**, og da særlig tungindustrien og smelteverkene.
- Industrireising: Foredle råvarer langs hele verdikjeden (f.eks. aluminium), styrke verdiskapningen og legge grunnlaget for langsiktige industriarbeidsplasser.
- Full sysselsetting, og særlig middel til å skape arbeidsplasser i bestemte distrikter og avlaste tråkket mot storbyene.
- Gjennomgående: Vannkraft som alternativ til særlig kull og atomkraft. Etter hvert: Vannkraftutbygging med mindre inngrep i naturen.

«Arvesølvet»: Hvordan skal de enorme norske vannkraftressursene forvaltes?

Nasjonal suverenitet

- Økonomisk: store variasjoner, blant annet når det gjelder industrikonsernenes privilegier
- Politisk: offentlig og kommunalt eierskap, kombinert med langvarige industrikraftkontrakter

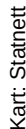
Langsiktig tendens: liberalisering framfor nasjonale politiske mål

Europeisk integrasjon

- Økonomisk: utvikling i retning av et felles europeisk energimarked med store forsyningsavstander og prisharmonisering
- Politisk: utvikling i retning sterk politisk inngripen i sektoren med energibyrået Acer som bølgebryter

Hva er den overordnede tendensen: Reinere energi i et bærekraftig EU – eller en energiunion som primært tjener tyske industriinteresser?

Nasjonal råderett er beholdt.

Stort norsk kraftoverskudd

- Norge produserte 148 tWh i 2016. Nettoeksport 17 tWh.
- Praktisk talt all norsk kraft er fornybar: 98 % vind og vannkraft (fornybarandel i EU: 26 %)

Overskuddet skyldes nedlegging og energisparing i industri, hjem, opprusting av kraftverk og småkraft.

Dette er saken om ACER:

EUs energibyrå ACER har håndhevings- og beslutningsmyndighet, og griper inn i nasjonal kontroll med energisektoren.

Regjeringen vil at dette, via overvåkningsorganet ESA, også skal gjelde Norge gjennom EØS-avtalen.

Stortinget behandler forslaget i februar-mars 2018.

Det mobiliseres mot regjeringens forslag

Kraftmønstring mot energibyrået: – Ein kamp vi ikkje har råd til å tape

ODDA/MO (NRK): Fagrørsla fryktar eit europeisk kraftsamarbeid vil svekke råderetten over norsk vasskraft. Torsdag protesterer motstandarar over heile landet mot ACER.

TYDELEG NEI: Fleire stader i Noreg vert motstanden mot norsk deltaking i EU sitt energibyrå ACER markert torsdag kveld. Her frå Mo i Rana, der opp mot 200 personar hadde møtt opp.

FOTO: ANDREAS TRYGSTAD / NRK

Tale Hauso
Journalist

Elise Farestveit
Journalist

Martin Fjærtøft
Journalist

Andreas Nilsen Trygstad
Journalist

Publisert i går, kl. 20:03
Oppdatert for 2 timer siden

NRK.no 15.02.18

EUs energiunion

25. februar 2015 presenterte EU-kommisjonen meldingen om energiunionen. Nasjonale reguleringer skal erstattes av én felles EU-ramme. Målet er å gjøre energi til EUs femte frihet.

En viktig bakgrunn er at med Lisboa-traktaten fikk EU i 2009 betydelig økt myndighet på energisektoren.

EU seeks oversight powers on energy security

«EU vil fortsette å integrere
Norge fullt ut i unionens indre
energipolitikk.»

Fra EU-kommisjonens melding om energiunionen
(2015)

- EU vedtok den tredje energimarkedspakken i 2009 for et mer velfungerende **indre marked for elektrisitet og naturgass**.
- Nasjonale tiltak skal ikke hindre grensekryssende flyt, forbrukerdeltakelse eller investeringer.
- Krav til **eiermessig skille** mellom infrastruktur for energioverføring (transmisjon) og produksjon eller omsetning.
- Krav om at landene har en **uavhengig reguleringsmyndighet** for energisektoren og en uavhengig klagebehandling av reguleringsmyndighetens vedtak.

Tredje energimarkedspakke

- EU-forordning 713/2009 om opprettelse av ACER
- EUs tredje elmarkedsdirektiv
- Direktiv om et indre gassmarked
- Forordning om grensekryssende krafthandel (714/2009)

Energipakken har ligget i EØS i flere år. Behandles av Stortinget i februar-mars 2018.

Energimarkedspakken

Forsiden - Pakke - Energimarkedspakken

Gjennomføring i norsk rett

Tittel	EU-forslag	EU-vedtak	Anvendes fra i EU	EØS-vedtak	EØS-beslutning ikrafttredelse	Anvendes fra i Norge
Tredje energimarkedspakke	SEC(2007) 1179					
Adgang til naturgasstransmisjonsnett	KOM(2007) 532	32009R0715	03.09.2009	Nr. 93/2017		
Adgang til nettverk for grensekryssende elektrisitet	KOM(2007) 531	32009R0714	03.03.2011	Nr. 93/2017		
Elektrisitetsdirektiv III	KOM(2007) 528	32009L0072	03.03.2011	Nr. 93/2017		
Etablering av et byrå for europeisk samarbeid mellom energiregulatorer	KOM(2007) 530	32009R0713	03.09.2009	Nr. 93/2017		
Gassmarkedsdirektiv III: felles regler for det indre gassmarked	KOM(2007) 529	32009L0073	03.03.2011	Nr. 93/2017		
Transparensforordningen om data i elektrisitetsmarkedene		32013R0543	05.07.2013	Nr. 93/2017		
Adgang til naturgasstransmisjonsnett: endringsbestemmelser		32012D0490	17.09.2012	Nr. 93/2017		
Adgang til naturgasstransmisjonsnett (endringsbestemmelser)		32010D0685	03.03.2011	Nr. 93/2017		

Suverenitetsavståelse

Det handler ikke her om **eiendomsretten** til kraften, men om hvem som skal **bestemme** over den - Norge eller EU. Det handler om suverenitet!

Den tredje energimarkedspakken ble innlemmet i EØS-avtalen vedlegg IV (Energi) ved beslutning i EØS-komiteen **5. mai 2017**. Stortinget er i Prop. 4 S (2017–2018) invitert til å gi samtykke til innlemmelse av pakken i EØS-avtalen, jf. **Grunnloven § 26** annet ledd.

Men her dreier det seg om å avstå suverenitet. Det må behandles etter Grunnlovens § 115!

Vinterpakken og andre pakker

EU-kommisjonen har siden lagt frem en rekke **nyere** lovforslag:

- I juli 2015 kom den første såkalte sommerpakken, med et revidert klimakvotedirektiv og energimerking av produkter og hus.
- Andre pakke kom i februar 2016 om gassmarkedet og forsyning.
- I juli 2016 kom nok en sommerpakke, som omhandler klimatiltak.
- I november 2016 kom det så en ny vinterpakke, som bl.a. foreslår **økt myndighet til energibyrået ACER**.

«Vinterpakken» fra EU kan føre til mindre gasseksport fra Norge

EU ønsker å erstatte større deler med fornybarenergi. Det er ikke problemfritt for Norge.

Over 95 prosent av norsk gass leveres til Europa. Melkøya i Hammerfest produserer cirka 522 tonn flytende tonn gass i timen.
FOTO: JAN HARALD TOMASSEN / NRK

Erik Lieungh
@ErikLieungh
Journalist

Viljar Valsø
Journalist

[MER OM OLJE OG GASS](#)

[MER OM FINNMARK](#)

[MER OM EØS-AVTALEN](#)

Publisert 06.12.2016, kl. 14:54

ACER – EU sitt energiregulatorbyrå

European Agency for the Cooperation of Energy Regulators

- Ett av et førtitalls EU-byråer som i praksis handler på vegne av Kommisjonen med håndhevings- og vedtaksmyndighet (luftfart, finans osv).
- Etablert i 2010 med sete i Ljubljana, Slovenia.
- Skal regulere elektrisitet og naturgass for et indre energimarked.

Hvor vil Acer ha myndighet?

Med Stortingets tilslutning til tredje energimarkedspakke gjennom EØS vil ACER i realiteten overta myndighetsutøvelsen over norsk energipolitikk på flere områder.

- Artikkel 7 i EU-forordningen: ACER har myndighet i tekniske spørsmål som omhandler energimarkedspakkens regler.
- Artikkel 8: ACER har myndighet til å avgjøre saker der det er uenighet mellom nasjonale energimyndigheter, eller ACER mener det ikke legges godt nok til rette for grensekryssende infrastruktur.

Om samarbeidslandene i prosjekter som er del av EUs transeuropeiske infrastruktur ikke blir enige om fordelingen av kostnader, vil ACER ha myndighet til å avgjøre hvem som betaler hva. Teknisk Ukeblad 09.07.13: «EU-byrå kan pålegge Norge å betale for europeiske kraftkabler».

Næringsliv

Hver dag har Nationen temaser:

- Mandag • **Forskning og utdanning**
- Tirsdag • **EU**
- Onsdag • **Internasjonalt landbruk**
- Torsdag • **Næringsliv**
- Fredag • **Mat**
- Lørdag • **Nyskaping**

Skryt folk med trening via Nav

Arbeidsliv. Arbeidsgivere vil heller ansette folk som har gått arbeidsløse, enn folk som har hatt arbeidstrening via Nav, viser en forskningsrapport fra Nova.

— De som ansetter straffer på mange måter unge som har vært på arbeidstrening. De vurderes som mindre egnet enn de søkerne som bare har vært arbeidsløse, sier forsker Christoffer Hyggen til NIKK.

Han er ansatt på velferdsforskningsinstituttet Nova ved Høgskolen i Oslo og Akershus. ©NTB

Safe kan miste en tredel av medlemmene

Fagforening. Statoil-ansatte vurderer å trekke seg ut av Safe på grunn av en interessekonflikt. I så fall mister fagforeningen en tredel av medlemmene sine.

De ansatte i Statoil hevder at Safe ikke lenger representerer medlemmene som jobber i oljesektoren godt nok, skriver NIKK.

Konflikten blåstet særlig opp etter Safe-kongressen for noen uker siden. Der tapte de Statoil-ansattes kandidat

den kampen om nestledervetet og deretter trakk de Statoil-ansatte seg fra alle sentrale verv i Safe.

Statoil-klubben har satt ned et utvalg for å utrede alternativer til fortsatt medlemskap i Safe.

Hvis de Statoil-ansatte melder seg ut, mister Safe 2800 medlemmer, en tredel av medlemmene. Leder i Safe, **Hilde-Mari Rydøl** er kjent med utvalget og sier at det vil være dramatisk å miste Statoil. ©NTB

Foto: Audun Braastad / NTB scmpx

Fikk milliardkontrakt

Næringsliv. Aker Solutions har dratt i havn en kontrakt om å modifisere en produksjonsmodul på riggen Maersk Inspire.

Bestillingen kommer fra Maersk, til en verdi av én milliard kroner. Riggen ligger på Vinga-beltet i Nordsjøen, som ble stengt i 2001, og nå bygges ut igjen av Repsol, skriver Sykk.

Arbeidet innebærer ingeniørarbeid, innkjøp, konstruksjon, installering og oppkobling. ©NTB

• Energi

EU-byrået Acer får flere oppgaver og nytt mandat. Men Stortinget skal diskutere Acer slik byrået var da det vart oppretta i 2009.

Energi

Acer får flere oppgaver

Stortinget skal om kort tid ta stilling til om Norge skal bli knytt til EUs energibyrå Acer. Regjeringen ønsker norsk tilslutning, og mener det å klyste seg til Acer ikke er å gi opp ansvaret.

Difor vil regjeringen ikke vurdere Acer etter Grunnlovens paragraf 115, som krever å-jendølelig beirat. Men det Stortinget kjenn til å vurdere er Acer, slik byrået var da det vart oppretta i 2009, ikke Acers nye mandat.

Flere oppgaver
Acers første mandat var å sikre «grensekryssende infrastruktur». Med Vinterpakken, et svært omfattende lovforslag om EUs felles energimarked, ser det ut til at Acers nye oppdrag vil bli å gå til reguleringsroller med grensekryssende relevans.

Det kan være et utvidet mandat, eller et stadiet av den praksisen Acer har i dag. Det har tidligere vist seg å være vanskelig å dra grensa for hva som er grensekryssende infrastruktur, i og med at nettet, også det norske, er kopla saman gjennom utstansningskabler, sier Torbjørn Jevnaker. Ho er doktrinfestspesialist ved Universitetet i

Oslo, og skriv avhandlingen om EUs energipolitikk.

Vinterpakken
Ho peikar på både EUs tredje energimarknadspakke fra 2009 og Vinterpakken har innverknad på regjeringa av det nasjonale strømsystemet. Med Vinterpakken kan også avgjerdprosessen i Acer bli endra.

— Et av forslaga går ut på å endre avgjerdprosessen i Acer. Det kjenn framleis til å vere det nasjonale energidirektoratet som har handa på nettet i Acer, men tidligere har avgjerd blitt tatt med 2/3 del beirat. No er det innsett at avgjerd skal bli tatt med simpelt beirat. Det kan bety at fleite vil bli overkjørt, sier Jevnaker.

Ma inn i nye Acer
Acer ser også ut til å få et større rolle som overvaker i lag med det nasjonale energidirektoratet. — Acer vil også få et utvidet rolle med å overvake systemansvarlige selskap som Statnett, og for å lage teknisk standard for nettvirksomheter mellom land, sier Jevnaker.

Om Norge sluttet seg til Acer,

Praksis
«Når ein tar noko inn i EUs-avtalen, må ein også ta inn den nye versjonen av loven».

Torbjørn Jevnaker, doktrinfestspesialist ved Universitetet i Oslo.

vil Norge også slutte seg til Acers nye oppdrag.

— Praksisen er at når ein tar noko inn i EUs-avtalen, må ein også ta inn den nye versjonen av loven. Når ein først har vorte så langt med å ta inn den tredje energimarknadspakken, den er jo fra 2009, så kanne ein kanskje også vente til Vinterpakken er ferdig. Då ser ein korleis det blir, sier Jevnaker.

Vanskoleg å sjå følgene
Henrik Bjørnby, som er professor ved Nordisk institutt for sjørett ved Universitetet i Oslo, sier det er svært vanskelig å vurdere hva som vil bli følgene av Vinterpakken.

— Forslaget er svært omfattende, både institusjonelt og innholdsmessig. Det er vanskelig å sjå hva som vil bli følgene, særlig fordi det samstundes blir utarbeidd omfattande nettvirksomheter mellom land, sier Bjørnby.

Stor risiko
Han sier at omfanget av det kommande leveringsnettet er så stort, også til EU i øvre, at det er et potensielt problem.

— Når ein endrar så mykje på ein grunn, tenner det med seg ein risiko for inkonsistens i delar av regelverket, sier Bjørnby.

Astrid Breivold, direktør i Tysse, som er en av de som har vært på arbeidstrening via Nav.

Vilhaugen: Dilemma og energiminister Terje Solvik vil knytte Norge til Acer.

Foto: Helle Jung/Schimp

Kollisjon: Sivil Lars Halvorsen har sagt at å slutte seg til Acer er som å klype katta i sekken.

Foto: Torkel Mowat/Larssen/Scmpx

Acer: EUs energiregulator byrå får flere oppgaver.

Foto: Terje Solvik/Schimp

Fakta

Vinterpakken og Acer

» EUs energiregulator byrå Acer vart oppretta som del av EUs tredje energimarknadspakke som kom i 2009. Byrået har hovudkontor i Ljubljana i Slovenia.

» Den gongen fekk Acer myrdrighet til å gjevne vedtak i saker knytt til grensekryssende infrastruktur i Vinterpakken vart lagt fram 10. november 2016. Dette er ei lovpakke som skal vidareutvikle EUs indre energimarked.

KJELD: EU

Krumtappen ACER vil få økt myndighet

Et middel for energiunionen er å sentralisere beslutningene og styrke ACER. EUs energibyrå er tiltenkt flere nye oppgaver og myndighet:

- Vedtak skal kunne fattes med simpelt flertall i stedet for kvalifisert flertall, som det kreves i dag.
- Direkte kompetanse til å godkjenne vilkår og betingelser som er utarbeidet i nettverksregler og retningslinjer.
- Utarbeide uttalelser og henstillinger på eget initiativ.
- Tilsyn med de regionale operasjonssentrene (ROCs), som skal koordinere driften av el-systemene på tvers av landegrensene.
- Godkjenne metoder for å vurdere om EU har tilstrekkelig produksjonskapasitet og analysere nasjonal produksjonskapasitet, samt metoder for å identifisere mulige regionale elektrisitetskriser.
- Overvåke elektrisitetsmarkedene, med særlig fokus på barrierer mot fleksibilitet på nasjonalt nivå.
- Overvåke operatører på elektrisitetsmarkedet (NEMO) som Nord Pool.

- ACER skal direkte kunne godkjenne vilkår, betingelser og metoder som er utarbeidet i samsvar med nettverksregler og retningslinjer.
- Regionale beslutninger skal kunne overføres til ACER, med mulighet for å opprette regionale underutvalg.

Danmark støtter disse forslagene fra Kommisjonen (januar 2018).

*(22a) The Agency may, in circumstances clearly defined in Union legislation and subject to a **Commission** decision be commissioned with **additional technical tasks** on issues related to the purpose for which it has been established.*

Tilføyelse fra Rådet i dets siste revisjonsforslag (3) januar 2018.

Hvorfor bør Stortinget si nei til å legge Norge under EUs energibyrå?

- **Avståelse av suverenitet:** Vi gir fra oss energimakt til EU. Reguleringsmyndigheten i Norge (RME) skal kopiere vedtak i overvåkingsorganet ESA, som kopierer EUs energibyrå.
- **Strømprisene** for oss forbrukere i Norge vil gå dramatisk opp.
- **Kraftkrevende industri** vil miste sitt viktigste konkuransefortrinn: Billig og langsiktig energi.
- **Miljøet taper** i en kraftutveksling der vann skal pumpes tilbake og det blir store variasjoner i vannføring.

**Kostbar kopimaskin. 55 millioner kroner for
å kopiere kopier fra ESA og ACER ...**

EØS-tilpasning: Reguleringsmyndigheten for energi (RME)

- Det opprettes en reguleringsmyndighet for energi (RME), som skal være en uavhengig enhet i NVE og utenfor norsk politisk styring.
- Allerede i januar 2013 opprettet NVE en ny avdeling, Elmarkedstilsynet (ET), for å forberede seg på å ivareta regulatoroppgavene som følger av EU-regelverket.
- Elmarkedsdirektivets Artikkel 37 nr. 1 (d) fastsetter at RME **skal følge og gjennomføre** rettslig bindende vedtak fra ACER eller Kommisjonen.

ACER eller EU-kommisjonen fatter sine vedtak og oversender dem til overvåkningsorganet **ESA**. ESA fatter samme vedtak og sender dette til den nyopprettede **RME**, som så fatter samme vedtak. Det er en kostbar kopimaskin!

EUs forlengede arm: **Hvordan RME/ESA/ACER bestemmer**

- Skal overvåke at Norges nettplaner er i overensstemmelse med EUs planer.
- Skal forhåndslage regler for strømflyt i nye kabler.
- Skal godkjenne dersom inntektene fra utenlandskabler skal gå til annet enn kabler.
- Skal godkjenne nye kraftbørser.

«Agenturet træffer beslutning om vilkår og betingelser for adgang til og operativ sikkerhed i forbindelse med infrastruktur for elektricitet og gas, der forbinder eller vil kunne forbinde mindst to medlemsstater (>grænseoverskridende infrastruktur«), i overensstemmelse med artikel 8.» Forordning 713/2009 (Acer)

*Forordningen skal «sikre, at det indre marked for elektricitet fungerer gnidningsløst, [ved at der bør] indføres procedurer, som gør det muligt for Kommissionen at træffe afgørelser og fastlægge retningslinjer om bl.a. tarifiering og **kapacitetsfordeling**».* Forordning 714/2009

Føres Stortinget bak lyset?

Regjeringen tolker EU-forordningens påbud om
*«fuldt uafhængig af alle andre offentlige og
private interesser»* innskrenkende:

«Alle andre offentlige ... interesser» blir til
«Enheten skal opptre uavhengig av NVEs øvrige
organisasjon.»

2009/73 og Prop. 5 L (2017–2018)

Bekymringer for Grunnloven

«Når det gjelder suverenitetsavståelse hersker det en unntakstilstand. I en lang rekke tilfeller har vi overført makt til internasjonale organisasjoner stikk i strid med Grunnloven.»

Eirik Holmøyvik, Professor, Universitet i Bergen

«Det er ikkje Noregs Grunnlov, men EUs som i stigande grad faktisk gjeld her til lands.»

**Erik Oddvar Eriksen,
Arena - senter for Europaforskning**

«En praksis som bygger på at folk stikker hodet i sanden, er ikke særlig til praksis. Det står om respekten for konstitusjonelle bestemmelser.»

Eivind Smith, Professor Universitetet i Oslo

Grunnlovens grenser: § 26.2 vs 115

§ 26.2: Suverenitet på såkalt begrenset område overføres med minst 50% av stemmene i Stortingssalen, med begrunnelse i konstitusjonell praksis.

§ 115: «For å sikre den internasjonale fred og sikkerhet eller fremme internasjonal rettsorden og samarbeid **kan Stortinget med tre fjerdedels flertall samtykke i at en internasjonal sammenslutning som Norge er tilsluttet eller slutter seg til, på et saklig begrenset område** skal ha rett til å utøve beføyelser som etter denne Grunnlov ellers tilligger statens myndigheter, dog ikke beføyelse til å forandre denne Grunnlov. Når Stortinget skal gi sitt samtykke, bør, som ved behandling av grunnlovsforslag, minst to tredjedeler av dets medlemmer være til stede. Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke ved deltagelse i en internasjonal sammenslutning hvis beslutninger bare har rent folkerettslig virkning for Norge.»

Erklært mål: «Ren energi for alle europeere»

- Minst 27 prosent fornybarandel i forbruket for EU samlet innen 2030.
- Det er tenkt installert nett for 140 milliarder i Norge. 8 milliarder i smarte strømmålere.
- Vindkraft subsidiert med 10 milliarder årlig.

Det er vi forbrukere som betaler for å bringe strømmen fram til de nye eksportkablene.

Europas grønne batteri?

- Fornybardirektivet skal gi energiunionen en «grønn profil», med Norge som «balansekraft». Vannkrafta er mest fleksibel.
- Tanken bak «smarte strømmålere»: Norsk eksport når det ikke blåser og sola ikke skinner i Europa. Eksport på dagtid og import av billig strøm på natta kan virke lurt. Men:
- Dette forutsetter hard **effektkjøring** av turbinene og hyppig regulering av vannstanden.

Foto: Statnett

- Skadelig for det biologiske miljøet.
- Oppmuntret ikke til energisparing, men til å bruke mest mulig strøm når den er billigst.

«Norske bidrag til balansekraft blir antakelig så små at vi ikke kan se at de forsvarer de dramatisk negative konsekvensene for norsk natur som følge av økt effektkjøring.»

«Naturvernforbundet krever at Statnett pålegges å avvente videre utvikling av prosjektet inntil en ny konsekvensutredning foreligger.»

Brev fra Naturvernforbundet til NVE 14. desember 2017.

«Det grønne norske batteriet lades på kull og atomkraft»

Bjørn Kjetil Mauritzen, leder av Climate Office i Hydro

Debattmøte i Oslo 09.01.18, der han påpekte hva slags energi Norge vil importere i en kraftutveksling med Europa

Får vi europeisk strømpris?

- Skremselspropaganda, sier regjeringen.

Tar vi sjansen på det?

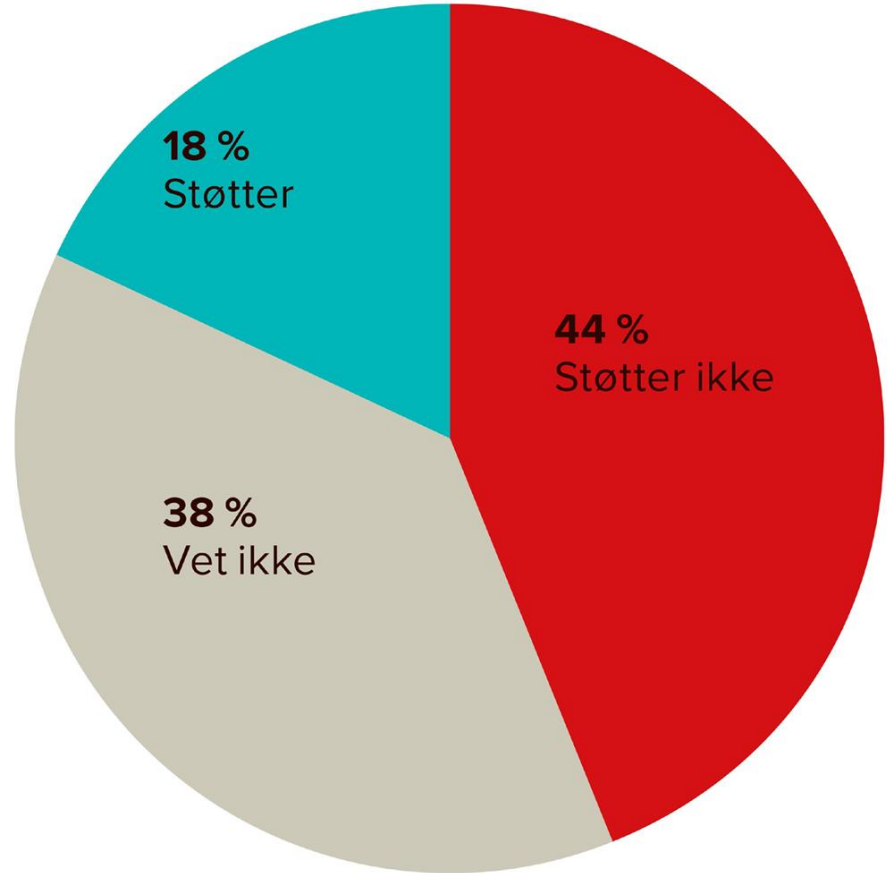
- Strømprisen i Norge er på 25-40 øre/kwh, i Storbritannia er den på 70 øre.
- Strøm selges etter frimerkeprinsippet, frakta deles ut på alle. Strømmen flyter dit prisen er høyest.
- Kabler med kapasitet til å eksportere 40 % av norsk kraftproduksjon.
- I tillegg skal Norge eksportere effekt, ikke bare energi. Derfor strømmålerne. Middag og frokost blir dyr.
- Konkurransedyktig tilgang på elektrisk kraft er den eneste konkurransefordel landet vårt har. 40 % av utgiftene i smelteverk er strøm. 20 % i papir.

**Det grønne
skiftet er helt
avhengig av
tilgang til
strøm.**

Bare 2 av 10 vil gi EU energimakt

«Overvåkingsorganet ESA i Brussel skal på vegne av EUs energibyrå treffe bindende vedtak om norsk strøm og kraft. Støtter du at Norge knytter seg til dette?»

(Kilde: Sentio, november 2017)

«Ingen suverenitetsavståelse til EUs energionion»

Vedtak i fylkestinget i Nordland oktober 2017 og Telemark fylkesting desember 2017

Glir ikke fra seg suverenitet: SVI gruppeleder Marius Meisjord Jøsefjord (bildet) og resten av partigruppen i fylkestinget sto for forslaget til uttalelse om suverenitetsavståelse til ACER. Foto: PNR

Politikk

Nordland sier nei til EUs energibyrå

Nordland fylkesting går enstemmig inn for at Norge ikke bør avgi suverenitet i deler av energimarkedet til EUs energiregulator ACER.

Regjeringen har varslet at ACER-tillmynting vil komme opp som sak i Stortinget.

Det var SV-gruppe i fylkesting som fremmet uttalelsen, som ble vedtatt i Nordland fylkesting sist uke. Det ble endret noe på ordlyden fra det opprinnelige forslaget, deler ble også fjernet. Men budskapet i uttalelsen er likevel klar: «Ingen suverenitetsavståelse til EUs energibyrå ACER».

ACER står for Agency for the Cooperation of Energy Regulators, og regulerer et felles europeisk strøm- og gassnett. I regelverket deres står det fast at nasjonale hensyn ikke skal tas.

I dag er det NVL og Statnett som er energiregulatorer i Norge.

Suverenitetsavståelse
I uttalelsen trekkes viktigheten av den kraftforenede industrien i Nordland fram, og det advares mot «at Norge vil importere en europeisk strømspris

og miste vår viktigste konkurransefordel». Bygningen av en eksportkabel til Tyskland er klar, og Statnett har fått konsesjon på en kabel til England. I uttalelsen skriver fylkestinget at konsesjonen er det er at næsten halvparten av kraftproduksjonen eksporteres.

Det mest alvorlige forholdet ved eksporten, mener fylkesting, er ikke et marked om at Norge, når man blir en større del av det europeiske energimarkedet, må tilhøre ACER.

«Konkret foreslås det at ACER skal bestemme reglene for når strømmen skal flyte den ene eller andre veien gjennom eksportkablene. De vil også bestemme hvem som skal betale ved transport, og det er uklart om Norge kan stanse eksportkabler ut fra nasjonale hensyn», står det i uttalelsen. De ber Stortinget reservere Norge mot denne suverenitetsavståelsen.

Vil sende signal
Vedtaket var enstemmig, fra

Rød til Frp, noe forslagsgiver Marius Meisjord Jøsefjord (SV) ikke hadde forventet.

Jø, det var overraskende. Regjeringen har varslet at denne saken skal legges fram, så det var overraskende at Høyre og Frp stemmer for. Opprørskadde

at Ap støtter det, mener Jøsefjord. Han er overbevist om at vedtaket vil bli lagt merke til.

Det sender et sterkt signal. Det er grunn til å tro at fylkespartiene i Nordland ikke har de samme innsettene som de nasjonale partiene. Men jeg håper og tror det at vedtaket var enstemmig innvarer en ny og kritisk turn for hvordan man skal forvalte forhandlingsprommet i EØS-avtalen, sier han.

Å sende et signal om livskraftighet er også Frp oppgave, i tillegg fylkestingsgruppeder Dagfinn Olsen.

Hovedproblemet er at vi ikke kan la norsk energipolitikk bli styrt av noen andre. Det er

«Vi er først med å behandle dette. Jeg håper vi skaper en presset, har både lokale, regionale, og nasjonale nivåer til å se om det. Dette er en sak som ikke bare er viktig for Nordland, men ekstremt viktig for oss, sier han.

Styreselv
«Hovedproblemet er at vi ikke kan la norsk energipolitikk bli styrt av noen andre.»
Dagfinn Olsen, Nordland Frp

det vi ber Stortinget være våkne for. Vi vil ikke bli lukket inn i noe som gjør at andre sitter og styrer, sier han. Frp er likevel ikke enige med SV i at det eksporterte strøm vaskes bort i seg selv, er noe stort problem.

«Vi har eksportkabler i dag, det er ikke det som er problemet. Det er at vi vil ha styringstid.

Håper på grasrotoppdrag
Nordland er det første fylket som har behandlet ACER-saken.

«Det er nå sånn at når vi gir innspillet, skal stortingsgruppen behandle. Hvis det er mange i landet som gjør det samme som oss, er det jo grasrotet som skal lytte til. Hvis Nordland Frp blir skolekole, sier vi. Men dette er vårt råd, og det håper vi stortingsgruppa lytter til, sier Olsen, som legger til at han også ser noen av argumentene for en slik tilknytning.

Oppg. Jøsefjord håper andre følger etter.

«Vi er først med å behandle dette. Jeg håper vi skaper en presset, har både lokale, regionale, og nasjonale nivåer til å se om det. Dette er en sak som ikke bare er viktig for Nordland, men ekstremt viktig for oss, sier han.

Jonny Dahl Bakken
jonny.dahlbakken@nordland.no

NOTERT

Foto: Helle Jungar / NTB Scanpix

Vil utrede stasjon på Jan Mayen

Statsbudsjett. Bygningene for folk og utstyr på Jan Mayen ble satt opp i 1960. I statsbudsjettet for neste år foreslås det å sette av midler til prosjektering av et nybygg. Bygningene som huser folk og utstyr på den norske stasjonen på øya i Atlanterhavet, var ment å vare i ti år, skriver TV 2. Nå har de stått 17 år. I statsbudsjettet for 2018 foreslås det å sette av fem millioner kroner til å prosjektere nytt hovedbygg på Jan Mayen.

«Det trengs, både for å sikre norsk tilstedeværelse, men også for å se som det opppe har gode forhold å bo og jobbe. Lier samferdselsminister Kjetil Sokvik-Olsen (Frp) til kanalen.

Sokvik-Olsen sier en prosess med å få på plass nye bygg tar tid. ©NTB

Savnet jeger funnet død

Hemne. Eiggjengen i 60-årene fra Sørlandet ble funnet savnet i Hemne kommune i Sør-Trøndelag lørdag, er funnet død.

«Det er ingenting som tyder på at det har vært en ulykke. Mannen ble funnet i terrenget, ikke så langt unna stedet hvor han hadde parkert bilen, sier operasjonsleder Rune Brandmo i Trøndelag politidistrikt til Adresseavisen.

Jegeren ble funnet savnet ved Kvernstien i Hemne lørdag formiddag, av jaktlaget han var med i. Kameratene så ham sist i 10-tiden lørdag og ble ikke kontakt med mannen i 23.30-tiden meldte politiet at han var funnet død.

Politiet og mannkap fra Røde Kors startet søk etter mannen i 10-tiden lørdag. ©NTB

Kunsthandverker til Irene Nordli

Kultur. Irene Nordli får Kunsthandverksprisen 2017 for verket Røtting. Prisen er på 150.000 kroner.

Prisen deles ut hvert år til det verket juryen finner mest betydningfullt på norske kunsthandverkernes kunstutstilling. Verket Røtting tar utgangspunkt i et allerede innledet rom hvor det er plassert keramiske objekter og revede

«Jeg vil bringe naturen inn på nytt, fylle opp og gi rommet en annen natur, skulpturelt og så, sier Irene Nordli om verket sitt. ©NTB

Takk for meg

www.neitileu.no

Norsk kraft skal styres fra Norge. Ikke av EU!

Vi sier nei til å la EUs energibyrå (ACER) styre strømflyten til og fra Norge.

Bakgrunn om EUs energiunion og ACER

Rapport fra De Facto:

[EUs energiunion og norsk tilknytning til ACER](#)

[Fem fakta](#) om EUs energibyrå ACER

Uttalelse: [Behold norsk energimakt](#)

Derfor må [Stortinget bruke § 115](#)

[Norges dyreste kopimaskin](#) skal resirkulere EU-vedtak

Nei til EUs skriftserie Vett: [Kampen om kraften](#)

Kampanjeside: <https://neitileu.no/kampanjer/nei-til-eus-energiunion>